

ANEXO II. PROGRAMA

Programa de tránsito á vida adulta, autonomía e emancipación para persoas mozas en situación de vulnerabilidade en zonas non urbanas

1. XUSTIFICACIÓN DA NECESIDADE E ANÁLISE DE CONTEXTO

O “Programa de tránsito á vida adulta, autonomía e emancipación para persoas mozas en situación de vulnerabilidade en zonas non urbanas” deseñouse desde dúas ópticas; axudar a dar **solución** a un **problema** estrutural en Galicia , o **rural** abandonado, deteriorado e cunha alta taxa de envellecemento, e doutra banda, o coidado e atención das persoas mozas que inician, tras un tránsito polo sistema de protección, o seu camiño á independencia.

Este programa merece a pena por dar solución a aspectos especialmente delicados para esta Comunidade Autónoma e á súa vez complementarios. Nas zonas máis interiores hai un grave problema de envellecemento e falta de servizos, tamén podemos dicir que as estruturas actuais non convencen aos e as mozas para facer un plan de vida nestas áreas xeográficas. Os e as mozas do sistema de protección que se atopan actualmente residindo nestas zonas sofren os problemas propios do ámbito rural, como a baixa empregabilidade, empresas con baixa capacidade de contratación, alta dispersión xeográfica, estruturas deterioradas, e problemas propios da mocidade en risco como altos niveis de fracaso escolar, carga emocional moi elevada que leva consigo mala xestión das respostas ante as dificultades, baixa autoestima e ausencia dun plan de vida e capacidade para levalo a cabo.

Consideramos que coñecemos parte da solución a estes dous problemas anteriormente esbozados, como **resultado de máis de 20 anos** traballando en solucións para crear procesos de autonomía das persoas mozas que se atopan no sistema de protección, podemos dicir que **coñecemos o camiño para dar resposta** ás dificultades anteriormente expostas.

Desde 1998, en Galicia existe un programa específico para o traballo de autonomía e emancipación das persoas mozas galegas que se atopan nunha situación de extrema vulnerabilidade e dentro do sistema de protección; trátase do **Programa Mentor**.

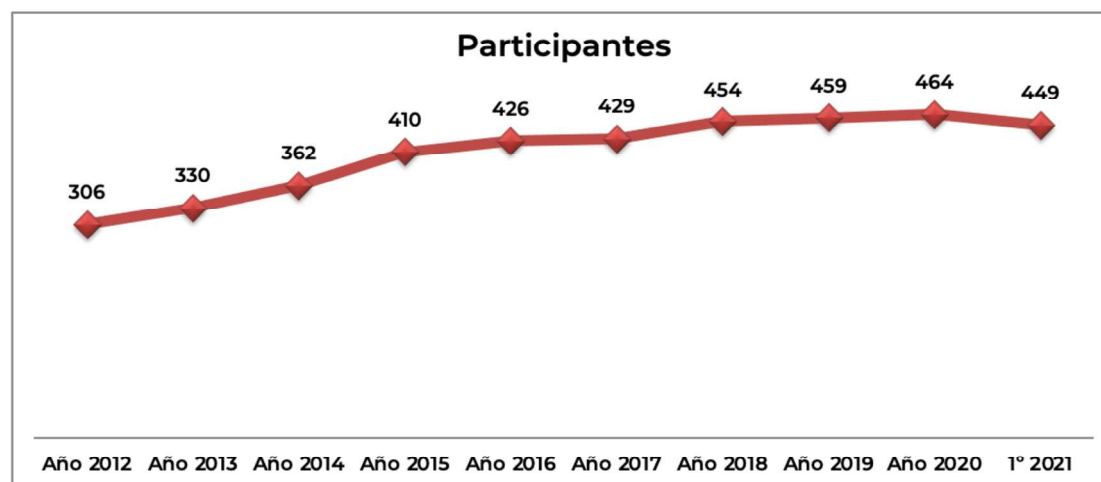
Durante os seus primeiros anos de vida xorde como un programa específico de emprego, cuns obxectivos de poboación moi determinados e con espazos residenciais onde poder acoller a menores que se atopan nos seus últimos pasos dentro do sistema de protección. Hoxe, máis de 20 anos despois,

é un programa que traballa a emancipación e autonomía dos e as mozas onde o emprego, loxicamente, é unha parte fundamental. 20 anos de tránsito significan que é unha aposta de continuidade, con tempo para ensaiar fórmulas, crear alianzas e identificar liñas de éxito. Durante este tempo demos o salto de traballar por un emprego para cada mozo para traballar pola empregabilidade, de traballar pola inclusión social a traballar o concepto de cidadanía, e pasar de falar de integración a falar de comunidade e da nosa capacidade para involucrar á comunidade nos nosos retos.

Como podemos ver na figura 1, **a necesidade de atender a mozas e apoialos no seu tránsito á vida autónoma segue medrando ano a ano**, a pesar de que Galicia é unha Comunidade con altas taxas de envellecemento poboacional, a necesidade de protexer aos seus nenos e nenas segue medrando. Como mostra, mentres en 2012 acompañamos a 306 mozos, en 2020 o número medrou ata os 464. Os datos indican un incremento de máis de 140 mozos en menos dunha década.

Figura 1.

Evolución do número de participantes no Programa Mentor.

A mocidade en protección debe de facer fronte a todos os retos propios da emancipación nun período de tempo moi reducido. A investigación pon de manifesto como a **transición á vida adulta** destes menores é **máis breve, comprimida e acelerada** que a dos seus pares (Gradaille, Montserrat e Ballester, 2018; Stein, 2012). presentando maiores dificultades en diferentes aspectos: emprego, aloxamento, logros educativos, configuración de redes sociais, etc.

O **ámbito escolar** é decisivo para a superación da situación de exclusión social. A mocidade en protección presenta historicamente unha **peor evolución académica** que a dos seus coetáneos (Casas & Montserrat, 2009). Como podemos ver na figura 2, a maioría dos mozos que son acompañados polo programa Mentor non dispoñen do título de ESO. O exposto ten consecuencias no seu futuro itinerario vital. A exclusión escolar incide na posterior vida como adulto, incidindo especialmente nunha **maior dificultade para o acceso ao emprego**. Desde Mentor facilítase o acceso a formacións coas que trata de paliar a situación de exclusión formativa desde a que acceden ao programa (ver figura 3).

Figura 2.

Evolución académica de participantes no Programa Mentor

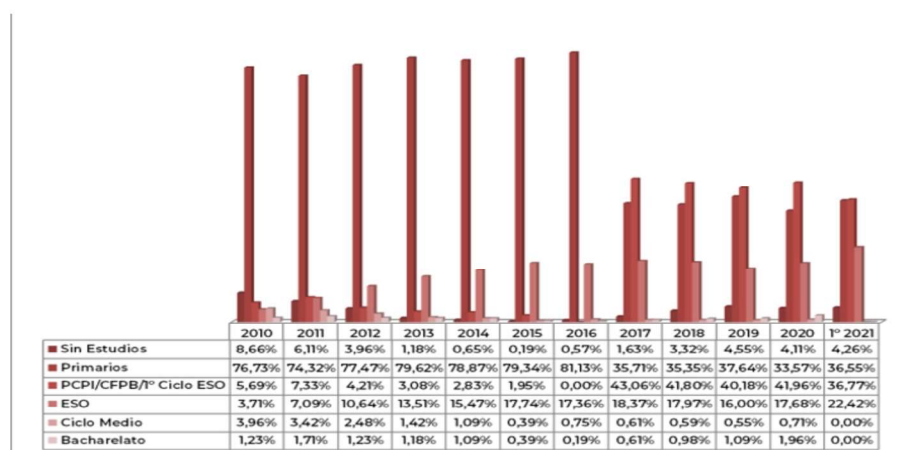
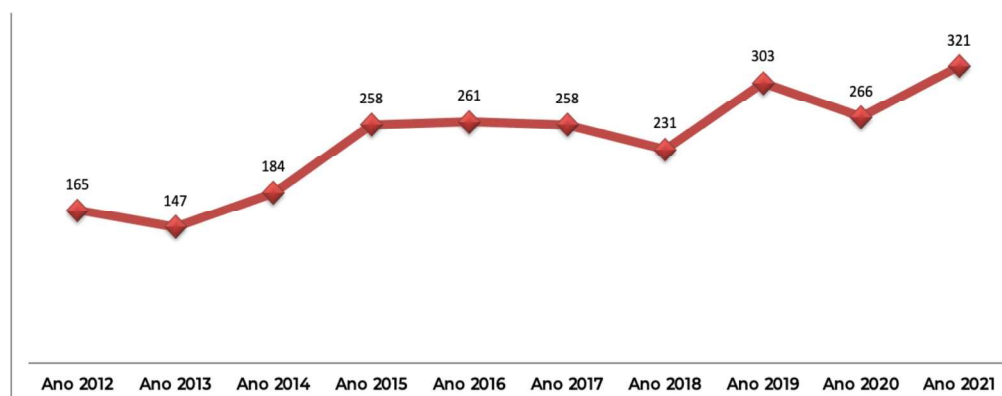

Figura 3

Evolución de acceso a formacións facilitadas polo Programa Mentor

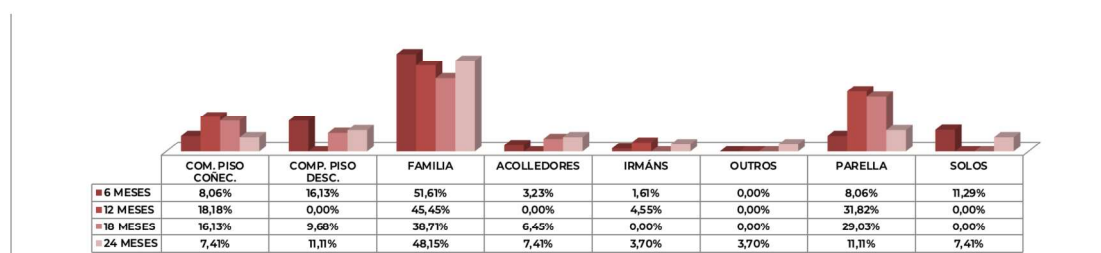
O acceso ao mundo laboral é obstaculizado polos déficits de formación e pola **estigmatización social**

presente neste colectivo (Rosen & Crafter, 2018). Frecuentemente os contratadores asocian a situación de dificultade social con repertorios condutuais negativos. O coñecemento da realidade da mocidade en protección é fundamental para a sensibilización coa súa situación. O traballo en rede con empresas e asociacións empresariais actúa nunha dobre dimensión. Facilita aos mozos o coñecemento do mercado laboral e favorece espazos desde os que as empresas se poidan aproximar á realidade vivencial do colectivo. **A creación de redes de colaboración con empresas é unha das estratexias máis eficaces para favorecer os procesos de acceso ao emprego.**

As persoas mozas en protección carecen no seu contexto natural, de apoios suficientes que garantan a prevalencia do seu interese superior como menores. A familia presenta déficits que dificultan que se consolide como un apoio na consecución das metas (Melendro et ao., 2017). A pesar das dificultades da situación familiar, que non mellora durante a actuación protectora, é frecuente que os e as mozas trasládense á vivir coas súas familias cando abandonan os recursos residenciais (ver figura 4). Neste contexto de vulnerabilidade social, as figuras profesionais son o principal apoio co que contan as persoas mozas (Meloni, 2019). A ausencia de capital social converte á medida de protección no mecanismo que dá cobertura na superación das extenuantes metas do proceso de transición á vida adulta (Fernández-Simo et ao., 2020). Os equipos de intervención tratan de favorecer espazos desde os que a mocidade poida **configurar novas redes de referenciado.**

Figura 4

Residencia posterior á saída do sistema de protección.

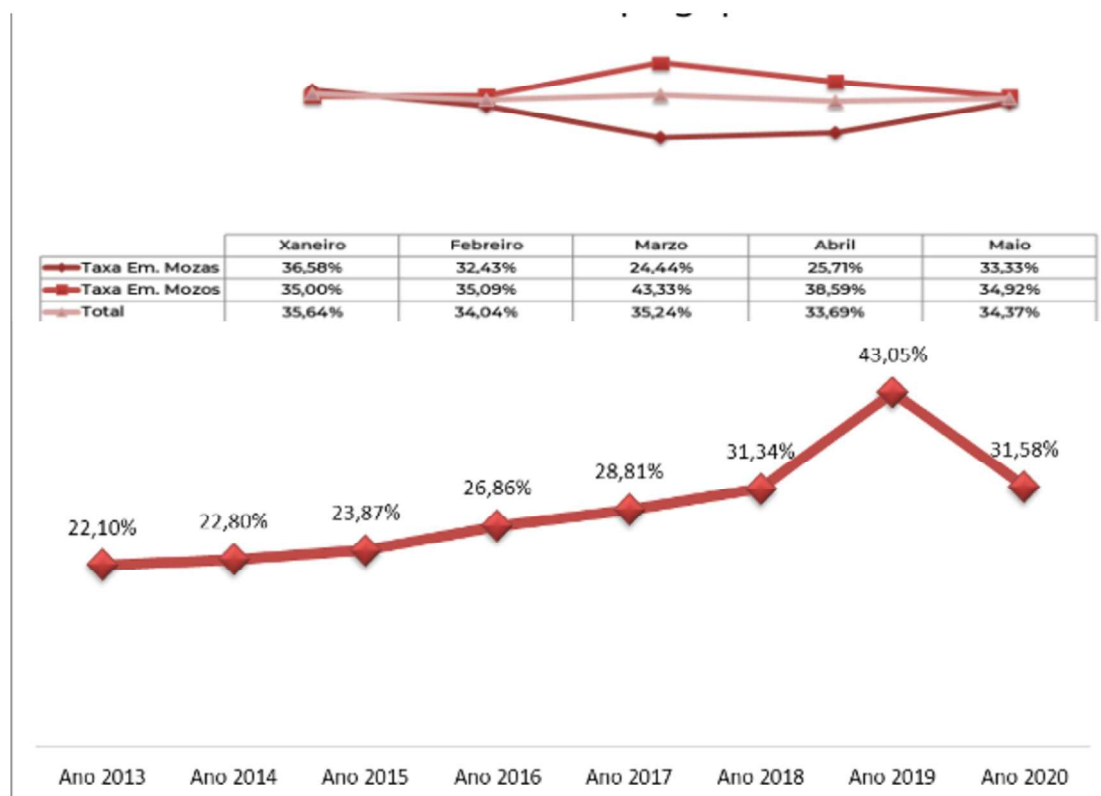
Os referentes prosociales reducen os riscos asociados a un débil capital social (Eriksson et ao., 2018) . O referenciado social facilita a interiorización de habilidades persoais (Hook & Courtney 2011) que inciden positivamente nos procesos de inserción laboral (Zinn & Courtney, 2017) e no tránsito á vida adulta (Häggman-Laitila et ao, 2019; Neal, 2017). **O referenciado social é un factor de protección** (Cassarino-Pérez et ao., 2018). O traballo coa comunidade é decisivo na facilitación de novos contactos que

favorezan o establecemento de redes de referentes. Desde o Programa Mentor estamos a priorizar a configuración de novas alianzas co tecido asociativo . Outra estratexia positiva sería a da participación en asociacións de extutelados (Gimeno-Monterde et ao., 2021), cuestión pendente de desenvolvemento en Galicia.

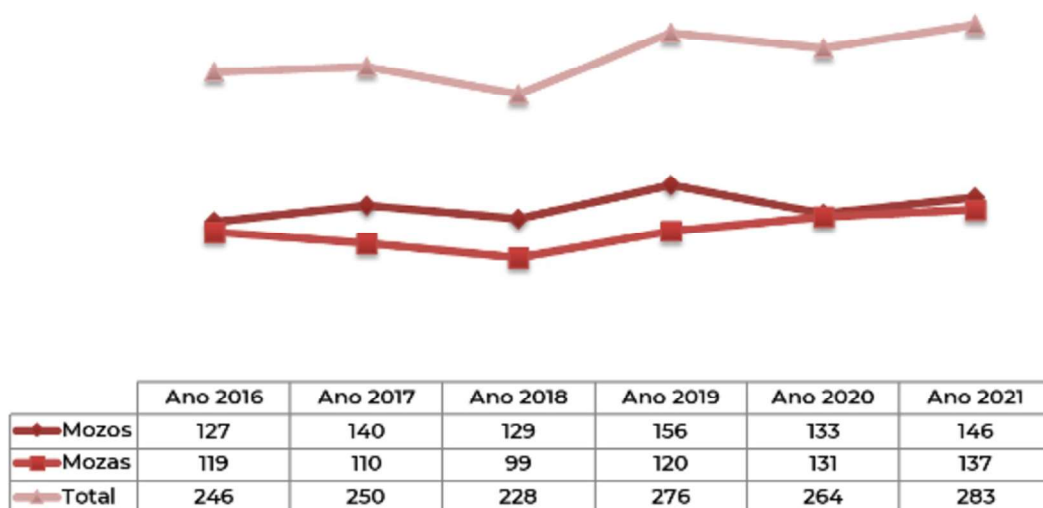
Os déficits contextuais expostos tradúcense en que os programas de acompañamento durante os primeiros momentos da vida adulta sexan decisivos. Nun contexto natural condicionado pola situación de risco, as oportunidades só son posibles se se facilitan desde recursos especializados (Cassarino-Perez et ao., 2020). As dificultades presentes durante o itinerario vital da mocidade con medida de protección tenden a acentuarse durante os meses de transición á vida adulta. (Brännström et ao., 2017). No caso do acceso ao emprego, desde o Programa Mentor intensifícase a intervención neste ámbito facilitando oportunidades laborais a un amplo número de participantes (Ver figura 5). A intencionalidade do acompañamento realizado trata de superar barreiras tales como a da brecha de xénero. Na figura 5 pódese observar a correspondencia do nivel de inserción laboral entre mozos e mozas.

Figura 5.

Evolución da taxa de emprego en participantes do programa Mentor

Persoas que accederon a formación por xénero

Outros riscos presentes nos procesos de transición á vida adulta da mocidade con expediente de protección son; a posibilidade de perpetuar a situación de pobreza; dependencia cronicada dos servizos sociais; tránsitos de emancipación reversibles, denominados na literatura científica como ioiío ou de ida e volta, por imposibilidade de continuar coa vida independente, por exemplo, descenso de ingresos económicos ao perder o emprego, en proxectos persoais que a propia construción burocrática do sistema de protección obriga a definilos como lineais; maior posibilidade de embarazo prematuro no caso de mozas adolescentes vulnerables; incremento das posibilidades de protagonizar feitos en conflito coa lei. En todas as dimensións expostas incrementábase o risco de exclusión social cando residen en contextos rurais. **A mocidade en protección, que procede de núcleos rurais**, ou que se traslada a eles a residir tras abandonar o sistema, ten maiores dificultades para superar os retos propios da transición á vida adulta. O acompañamento socioeducativo profesional, faise mesmo máis decisivo que no de mozos que residen en núcleos que ofrecen maiores oportunidades.

O exposto sitúa a emancipación deste colectivo nun contexto de elevada **dificultade social**, vulnerabilidade notablemente **incrementada nas zonas rurais**. En Galicia, prodúcese unha gran concentración de poboación na franxa atlántica da Comunidade Autónoma e nas cidades, desta forma focalizando no interior e eliminando as cidades quedáanos unha poboación moito menor que responde ao grave problema de despoboamento que está a sufrir o interior rural de Galicia. Altas taxas de

mortalidade, procesos de migración ás cidades máis próximas ou intraprovincial dan resposta a este proceso; a ausencia de servizos, a necesidade de grandes desprazamentos para poder optar a eles e as dificultades para atopar emprego nunha zona eminentemente rural cun alto índice de empresas familiares ou autónomos dan como resultado que gran parte da poboación moza opte por abandonar a súa zona de nacemento para facer vida nunha área máis favorecedora para o seu desenvolvemento.

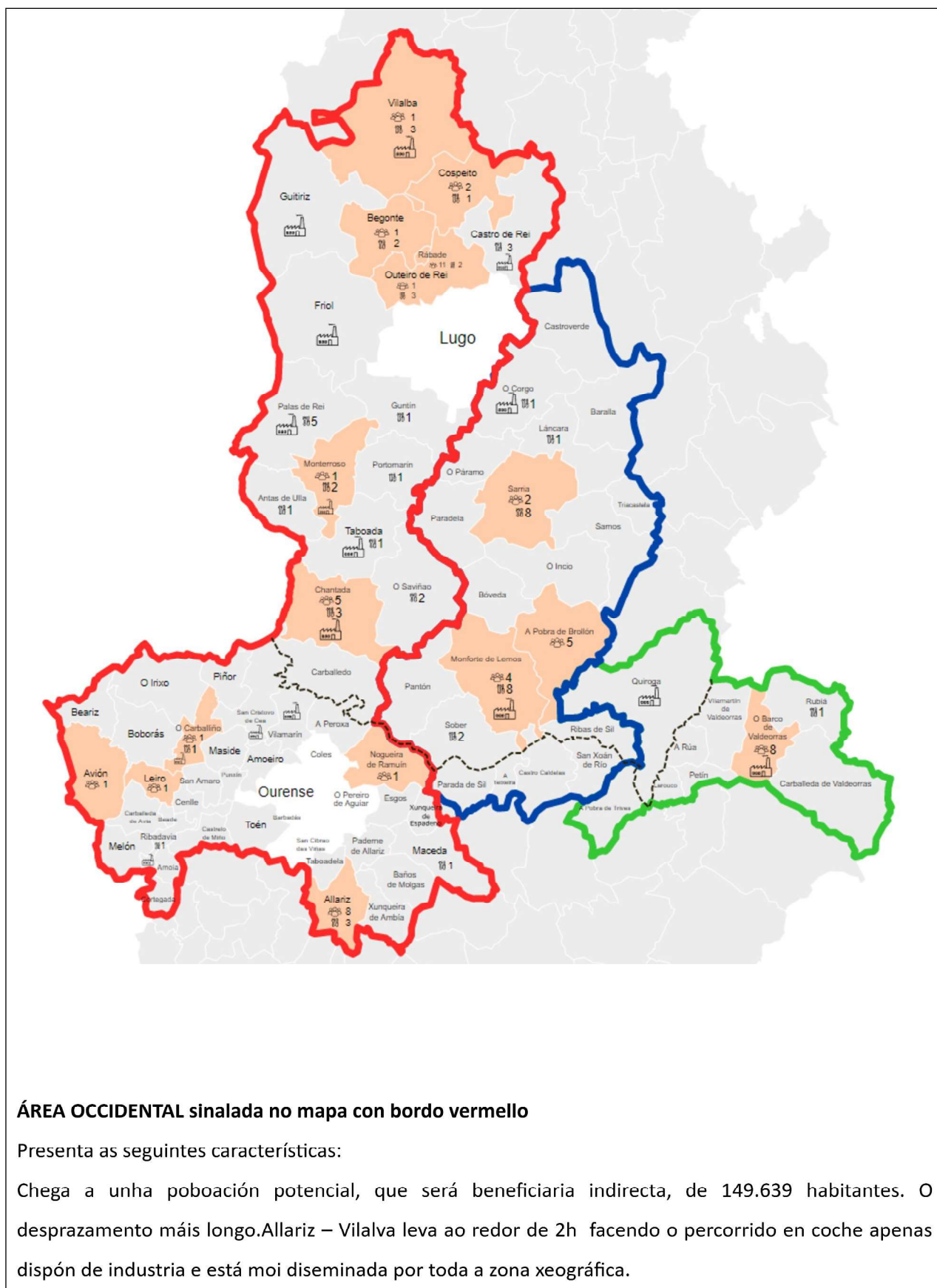
CARACTERÍSTICAS DAS ÁREAS XEOGRÁFICAS ONDE SE DESENVOLVERÁ O TRABALLO

Para este programa expomos 3 grandes áreas de actuación ordenadas non tanto por distribución xeográfica se non pola súa capacidade para dar cobertura ás necesidades que os mozos que se adhiran ao Programa de tránsito á vida adulta, autonomía e emancipación para persoas mozas en situación de vulnerabilidade en zonas non urbanas e, desta maneira, buscar a posibilidade de que non se perda máis poboación nesta zona, se dote de competencias para a vida autónoma a estes mozos e, por suposto, atopen emprego.

<< Porque Galicia caracterízase tamén pola dualidade e os desequilibrios, ao envellecemento e despoboamento de boa parte do territorio, superpónselle un proceso de concentración urbana en determinados ámbitos que acentúa ese dualismo. Á lóxica tradicional da dispersión da poboación galega, o suficientemente coñecida e estudada, sucédelle unha nova lóxica da aglomeración, que define territorios gañadores e perdedores, territorios con certa dinámica e territorios abocados á extinción, inmersos nese proceso de demotanasia: a lóxica da dispersión casa mal coa da aglomeración, e a dispersión convértese nun problema antes que nunha vantaxe para poder frear unha dinámica regresiva¹.

Estas áreas distribúense da seguinte maneira:

¹ José Pazo, Alberto; Moragón, María Pilar O despoboamento en Galicia: a visualización da "catástrofe" Ager. Revista de Estudos sobre Despoboamento y Desarrollo Rural, núm. 24, 2018, -Xuño, pp. 123-154 Centro de Estudos sobre o Despoboamento e Desenvolvemento de Áreas Rurales España

Algúns datos de interese:

Datos poboacionais:

Taxa bruta natalidade	Taxa Bruta Mortalidade
--------------------------	---------------------------

1,93

17,79

Por cada 5 nenos que nacen nesta zona, falecen 18 persoas, sendo o saldo extremadamente baixo. Existen concellos onde a taxa de natalidade é 0 e a de mortalidade dispárase ata 29, dando fiel reflexo á necesidade de establecer solucións para que a poboación permaneza nesta área xeográfica.

Procesos Migratori os: Emigraci óns á mesma provincia	Procesos Migratori os: Emigraci óns a outra provincia	Procesos Migratori os: Emigraci óns a outra Comunida de	Procesos Migratori os: Emigraci óns ao Estranxeir o	Procesos Migratori os: Inmigraci ón á mesma provincia	Procesos Migratori os: Inmigraci ón a outra provincia	Procesos Migratori os: Inmigraci ón a outra Comunida de	Procesos Migratori os: Inmigraci ón ao Estranxeir o
54,04	26,17	25,72	7,47	56,74	20,87	25,06	26,09

Para poder ter puntos de referencia presentamos os mesmos datos nas dúas cidades de referencia, Lugo e Ourense

	Procesos Migratori os: Emigraci ón á mesma provincia	Proceso s Migrato rios: Emigraci ón a outra provinci a	Proceso s Migrato rios: Emigraci ón a outra Comuni dade	Proceso s Migrato rios: Emigraci ón ao Estranxe iro	Procesos Migratori os: Inmigraci ón á mesma provincia	Procesos Migratori os: Inmigraci ón a outra provincia	Procesos Migratori os: Inmigraci ón a outra Comunid ade	Procesos Migratori os: Inmigraci ón ao Estranxei ro
Ourense	1.943	913	1.034	243	1.840	895	839	1.486
Lugo	1.099	724	855	420	1.100	545	833	1.388

Froito do proceso vivido durante estes anos 2020 e 2021, crises do COVID, os procesos migratorios a este territorio teñen un saldo positivo, xa que moitas familias que vivían en zona urbana ou semiurbana decidiron buscar vivenda en zona rural aínda que a súa vida desenvólvese totalmente na zona anterior e funcione a modo de cidade/casa dormitorio. O balance definitivo é que se instalaron na zona máis

persoas das que se foron, cabe lembrar que se trata dunha poboación maior e con poucas posibilidades de mobilidade, o que explica o baixo saldo de emigración, con todo, si que gañou poboación respecto a anos anteriores

Por último, gustaríanos presentar dous datos que falan moi claramente do ambiente socioeconómico da zona seleccionada:

Cociente de empresas por habitante

Empresas: Agricultura	Empresas: Industria	Empresas: Construcción	Empresas: Servizos
0,0203	0,0079	0,0110	0,0455

Do mesmo xeito, por poñer un marco de referencia poñemos os datos das dúas cidades de referencia:

	Empresas: Agricultura	Empresas: Industria	Empresas: Construcción	Empresas: Servizos
Cociente empresas por persoa Ourense	0,0015	0,0045	0,0123	0,0727
Cociente empresas por persoa Lugo	0,0063	0,0044	0,0118	0,0747

Por último resaltamos a referencia da renda por habitante. Como podemos ver que é extremadamente baixa, de novo por ter un punto de referencia poñemos os mesmos datos nas cidades de referencia de ambas as provincias:

Renda por habitante	PIB por habitante
11.901	20.862

	Renda por habitante	PIB por habitante
Ourense	17.664	22.364
Lugo	16.933	23.412

ÁREA CENTRAL: (Sinalada no mapa con bordo azul)

Presenta as seguintes características:

Chega a unha poboación potencial, que será beneficiaria indirecta, de 59.785 habitantes, o desprazamento máis longo San Xoa de Río – Castroverde leva ao redor de 1,5h facendo o percorrido en coche. Apenas dispón de industria e está moi diseminada por toda a zona xeográfica.

Algúns datos de interese:

Datos poboacionais:

Taxa bruta natalidade	Taxa Bruta Mortalidade
1,28	23,51

Por cada neno que nace nesta zona, falecen 21 persoas, o saldo é extremadamente baixo, existen concellos onde a taxa de natalidade é 0 e a de mortalidade dispárase ata 49, dando fiel reflexo á necesidade de establecer solucións para que a poboación permaneza nesta área xeográfica.

Procesos Migratori os: Emigracións á mesma provincia	Procesos Migratori os: Emigracións a outra provincia	Procesos Migratori os: Emigracións a outra Comunidade	Procesos Migratori os: Emigracións ao Estranxeiro	Procesos Migratori os: Inmigración á mesma provincia	Procesos Migratori os: Inmigración a outra provincia	Procesos Migratori os: Inmigración a outra Comunidade	Procesos Migratori os: Inmigración ao Estranxeiro
36,24	14,51	16,52	4,52	35,10	9,36	15,23	17,42

Para poder ter puntos de referencia presentamos os mesmos datos nas dúas cidades de referencia, Lugo e Ourense

Procesos Migratorios:	Procesos Migratorios	Procesos Migratorios	Procesos Migratorios	Procesos Migratorios	Procesos Migratorios	Procesos Migratorios	Procesos Migratorios	Procesos Migratorios
--------------------------	-------------------------	-------------------------	-------------------------	-------------------------	-------------------------	-------------------------	-------------------------	-------------------------

	Emigración á mesma provincia	rios: Emigración a outra provincia	rios: Emigración a outra Comunidade	rios: Emigración ao Estranxeiro	Inmigración á mesma provincia	Inmigración a outra provincia	Inmigración a outra Comunidade	Inmigración ao Estranxeiro
Ourense	1.943	913	1.034	243	1.840	895	839	1.486
Lugo	1.099	724	855	420	1.100	545	833	1.388

O balance definitivo é que se instalaron na zona máis persoas das que se foron. Cabe lembrar que se trata dunha poboación maior e con poucas posibilidades de mobilidade, o que explica o baixo saldo de emigración, con todo, si que gañou poboación respecto a anos anteriores

Por último, gustaríanos presentar dous datos que falan moi claramente do ambiente socioeconómico da zona seleccionada:

Cociente de empresas por habitante

Empresas: Agricultura	Empresas: Industria	Empresas: Construción	Empresas: Servizos
0,0736	0,0130	0,0110	0,0381

Do mesmo xeito, por poñer un marco de referencia poñemos os datos das dúas cidades de referencia:

	Empresas: Agricultura	Empresas: Industria	Empresas: Construción	Empresas: Servizos
Cociente empresas por persoa Ourense	0,0015	0,0045	0,0123	0,0727
Cociente empresas por persoa Lugo	0,0063	0,0044	0,0118	0,0747

Por último resaltamos a referencia da renda por habitante. Como podemos ver que é extremadamente baixa, de novo por ter un punto de referencia poñemos os mesmos datos nas cidades de referencia de ambas as provincias:

Renda por habitante.	PIB por habitante
-------------------------	----------------------

11.262,00

15.591,44

	Renda por habitante	PIB por habitante
Ourense	17.664	22.364
Lugo	16.933	23.412

ÁREA ORIENTAL: (Sinalada no mapa polo bordo verde).

Presenta as seguintes características:

Chega a unha poboación potencial, que será beneficiaria indirecta, de 56.600 habitantes, o desprazamento máis longo Carballada de Valdeorras – Quiroga leva ao redor de 1,5h facendo o percorrido en coche. Apenas dispón de industria e está moi diseminada por toda a zona xeográfica.

Algúns datos de interese:

Datos poboacionais:

Taxa bruta natalidade	Taxa Bruta Mortalidade
0,73	20,42

Por cada persoa que nace nesta zona, falecen 20, o saldo é extremadamente baixo. Existen concellos onde a taxa de natalidade é 0 e a de mortalidade dispárase ata 49, dando fiel reflexo á necesidade de establecer solucións para que a poboación permaneza nesta área xeográfica.

Procesos Migratorios: Emigracións á mesma	Procesos Migratorios: Emigracións a outra provincia	Procesos Migratorios: Emigracións a outra Comunidade	Procesos Migratorios: Emigracións ao Estranxeiro	Procesos Migratorios: Inmigracións á mesma	Procesos Migratorios: Inmigracións a outra	Procesos Migratorios: Inmigracións a outra	Procesos Migratorios: Inmigracións ao Estranxeiro
--	--	---	---	---	---	---	--

provincia		de	o	provincia	provincia	Comunida de	o
13,57	7,86	5,86	57,86	34,14	52,29	12,29	58,29

Para poder ter puntos de referencia presentamos os mesmos datos nas dúas cidades de referencia, Lugo e Ourense

	Procesos Migratorios: Emigración á mesma provincia	Procesos Migratorios: Emigración a outra provincia	Procesos Migratorios: Emigración a outra Comunidade	Procesos Migratorios: Emigración ao Estranxeiro	Procesos Migratorios: Inmigración á mesma provincia	Procesos Migratorios: Inmigración a outra provincia	Procesos Migratorios: Inmigración a outra Comunidade	Procesos Migratorios: Inmigración ao Estranxeiro
Ourense	1.943	913	1.034	243	1.840	895	839	1.486
Lugo	1.099	724	855	420	1.100	545	833	1.388

O balance definitivo é que se instalaram na zona máis persoas das que se foron, cabe lembrar que se trata dunha poboación maior e con poucas posibilidades de mobilidade, o que explica o baixo saldo de emigración, con todo, si que gañou poboación respecto a anos anteriores

Por último, gustaríanos presentar dous datos que falan moi claramente do ambiente socioeconómico da zona seleccionada:

Cociente de empresas por habitante

Empresas: Agricultura	Empresas: Industria	Empresas: Construción	Empresas: Servizos
0,0086	0,0094	0,0130	0,0533

Do mesmo xeito, por poñer un marco de referencia indicamos os datos das dúas cidades de referencia:

	Empresas: Agricultura	Empresas: Industria	Empresas: Construción	Empresas: Servizos
Cociente empresas por persoa	0,0015	0,0045	0,0123	0,0727

Ourense
**Cociente empresas
por persoa**
Lugo

0,0063

0,0044

0,0118

0,0747

Por último poñemos a referencia da renda por habitante, no caso desta zona xeográfica podemos observar como se aproxima ás medias que establecemos como comparativa, mesmo podemos ver como o PIB por habitante é netamente superior. Debemos dicir neste caso que o sector louseiro, fixo que esta zona teña valores máis altos, con todo seguimos en valores relativamente baixos.

**Renda por
habitante**
**PIB por
habitante**

13.205

31.593

	Renda por habitante	PIB por habitante
Ourense	17.664	22.364
Lugo	16.933	23.412

2. COLECTIVO OBXECTIVO

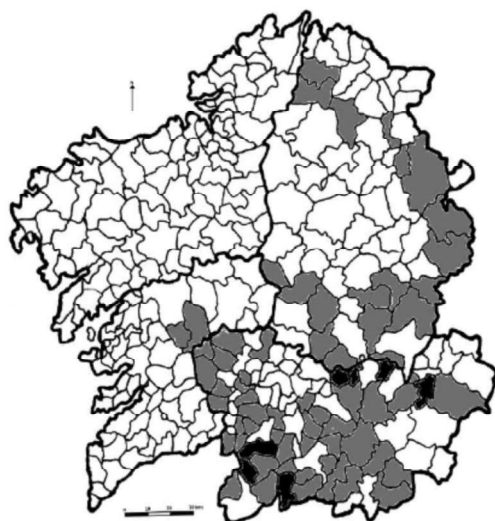
A poboación á que se dirixe este programa son as persoas mozas (entre 16 e 21 anos) tuteladas, extuteladas e/ou con medidas xudiciais que residen nas áreas xeográficas anteriormente sinaladas. En todo caso e como falamos anteriormente debemos reflectir que hai varios factores para ter en conta:

- Ambiente familiar deteriorado: Imposibilita ou mingua unha rede de apoio sólida sobre a que asentar un proceso de emancipación e inserción laboral
- Proxecto de vida con poucas posibilidades de inserción: Analizamos as cocientes de empresas por persoas e son extremadamente baixas, máis se sumamos unha gran dispersión xeográfica e outro factor para ter en conta:
- Dificultade de mobilidade/desprazamentos polas áreas xeográficas localizadas: debemos

traballar e facilitar a esta mocidade medidas para que se poidan desprazar facilmente por todo o territorio. Ante a dificultade sobrevida da fragilidade do sector empresarial debemos conseguir que poidan ser máis áxiles á hora de desprazarse polo territorio.

- Poboación con baixísimos niveis formativos; necesitamos crear ou deseñar plans formativos motivadores, prácticos e que dean resposta ao escaso mercado empresarial da zona. Para iso é imprescindible establecer bos vínculos cos e coas persoas mozas e canles efectivas de diálogo co mercado empresarial.
- Posibilidade de ampliar os servizos á poboación que se atopa en risco e con posibilidade de apertura de expediente de protección. Buscamos establecer sinerxias cos concellos, facilidade e flexibilidade á hora de traballar con mozas e dar resposta ás necesidades da poboación diana para que poidan establecer plans de futuro nas áreas sinaladas de forma que deamos resposta a un grave problema demográfico. Como comprobamos, ante a falta de servizos en moitas ocasións a resposta que atopan estas persoas mozas sitúase en facer plans de futuro en áreas máis urbanas.

*Figura 3.
Municipios gallegos con máis del 40 por ciento (gris)
y más del 50 por ciento (negro) de mayores de 65 años en 2015*

Fuente: INE. Elaboración propia.

3, OBXECTIVOS DO PROGRAMA

1. Inserción laboral das persoas mozas tuteladas, extuteladas e con medidas xudiciais.

- 1.1. Dotar de competencias para a procura activa de emprego a toda a mocidade que se atopa de alta no programa.
- 1.2. Mellorar a formación e capacitación da mocidade que se atopade alta no programa.
- 1.3. Xeración de novos nichos de emprego a través de prospección empresarial na zona.
- 1.4. Creación de accións formativas “ad hoc” para empresas de especial interese estratéxico para o programa.
- 1.5. Buscar alternativas de traballo deslocalizado.
- 1.6. Crear itinerarios individualizados para dotar a mocidade de alta no programa de habilidades para a vida independente.
- 1.7. Prospección empresarial.
2. Reducir o descenso poboacional das zonas de atención buscando que a mocidade que atendemos faga proxectos de vida nas áreas de traballo trazadas.
 - 2.1. Xerar alternativas de emprego nas áreas determinadas.
 - 2.2. Crear alternativas de vida independente, alternativa de vivenda, capacidade de desprazamento nas zonas de influencia.
 - 2.3. Mellorar a conectividade e capacidade de interconexión das persoas mozas residentes na zona e de alta no programa.

4, IMPLEMENTACIÓN / ACCIÓNS

As accións do programa deséñanse en función da diagnose socioe-ducativa realizada. As demandas comunitarias das zonas diana, así como as necesidades do colectivo de persoas mozas en protección, son as dúas dimensións que constitúen a etiología do programa. A nivel comunitario constátase a demanda de asentamento poboacional. O tecido empresarial existente precisa de persoas dispostas a desenvolver o seu itinerario laboral nos territorios diana. O colectivo de persoas mozas con medida administrativa de protección necesita oportunidades que lle faciliten o tránsito á vida adulta. As accións propóñense para atender as demandas de todos os actores implicados co obxectivo de lograr un impacto que se prolongue no tempo.

Os datos ocupacionais nas comarcas de implantación do Programa *Instituto Galego das Cualificacións, 2021* indican que o seguintes sectores son os que maior demanda de contratación presentan:

- Producción agrícola, avícola e gandeira.

- Producción alimentaria: industria láctea)- Producción vitivinícola: producción, recolección, envasado, distribución.
- Sector turístico: Camiño de Santiago- Xacobeo , turismo rural e enoturismo
- Sector louseiro: extracción, industria, distribución.
- Sector sociosanitario.

O programa pretende o establecemento de redes de alianza cos sectores produtivos máis destacados dos territorios. Sinalar que consideramos a participación comunitaria como un forte potencial para o desenvolvemento de espazos de interacción e traballo en rede. A primeira fase consistirá nun achegamento ao tecido empresarial e institucional para promover o deseño de estratexias conxuntas que faciliten os procesos de inserción. Son referentes da actividade socioeconómica os seguintes actores: asociacións empresariais, polígonos industriais, asociacións de ganderías e produtos agrícolas, asociacións hostaleiras e turísticas nas súas diferentes vertentes, asociacións culturais e/ou asociacións relacionadas co Camiño de Santiago, consellos reguladores, asociacións de veciños, asociacións xuvenís, empresas/ centros de formación, consellos reguladores da denominación de orixe, concellos e deputacións.

Preténdese que as empresas e as asociacións sectoriais participen na definición de accións formativas que favorezan o acceso ao mercado laboral. Con tal motivo, desenvolveranse accións de prospección, información e contacto co propósito de concretar acordos para a implantación das accións formativas e facilitar dos procesos de inserción laboral ao colectivo.

Darase preferencia á coorganización de accións formativas ad hoc. Os cursos facilitarán o coñecemento de competencias técnicas e transversais. A formación técnica está orientada ao correcto desempeño das funcións do posto de traballo. Os módulos transversais centraranse en facilitar dunha formación integral que favoreza os procesos de inserción sociolaboral. O traballo de competencias transversais facilita os itinerarios laborais dos colectivos en situación de vulnerabilidade social. As formacións posibilitarán a realización de prácticas en empresas coa intención de que o alumnado poida interiorizar os contidos teóricos tratados.

O programa facilitará acompañamento socio-educativo individualizado a persoas mozas e empresas durante todo o itinerario de inserción laboral. O proceso non remata coa preparación para o desempeño das funcións do posto de traballo e a orientación previa. Posteriormente ao acceso ao emprego, realizarase un seguimento da inserción laboral. O persoal técnico do programa estará presente durante os meses posteriores ao acceso ao posto de traballo. Preténdese que, tanto empresas como mozas, dispoñan de asesoramento e apoio especializado.

A alianza co tecido asociativo supón unha oportunidade que supera o ámbito laboral. Tal e como detallamos no apartado de xustificación, a mocidade en protección presenta serios déficits de capital social. As asociacións do territorio poden favorecer espazos desde os que os mozos teñan ocasión de establecer novas redes de referencia prosocial. Neste sentido, propónse a posibilidade de participar en actividades compartidas xunto con persoas da comunidade local. Os referentes favorecen a integración sociocomunitaria e constitúen un soporte de elevado interese para a transición á vida adulta da adolescencia en situación de vulnerabilidade.

As condicións de dispersión xeográfica e as limitacións de transporte público supoñen un reto para superar. O programa propón facilitar a obtención de carné de conducir que favoreza a autonomía das persoas participantes. En contextos rurais a mobilidade autónoma é imprescindible tanto para o desempeño laboral como para a realización das actividades propias da vida diaria. O programa facilitará medios de transporte para o acceso ás formacións, así como nos momentos do itinerario previos á obtención do carné de conducir.

Resulta conveniente destacar o carácter individual dos proxectos de inserción. Estes serán acordados con cada persoa moza tras a realización das titorías individualizadas. Os participantes presentan casuísticas diferenciadas que se concretan en diferentes etioloxías do expediente de protección. O contexto presenta factores propios de cada realidade familiar ou de cada núcleo poboacional. Neste ámbito son factores frecuentes: o illamento; o acceso limitado a recursos formativos; as dificultades de mobilidade e transporte; limitacións no acceso a novas tecnoloxías, etc.

Para dar resposta ás necesidades específicas de cada situación, o persoal técnico de inserción socio laboral deseñará Proxectos Individuais de Inserción Laboral. Detallaranse as estratexias e ferramentas de capacitación para a inserción: formación en habilidades básicas, itinerarios de inserción, promoción e desenvolvemento integral así como accións socio educativas destinadas ao fomento e apoio do empoderamento das persoas mozas que participen no programa: promoción da vida independente, desenvolvemento do seu proxecto persoal.

As dificultades propias do colectivo e as detalladas de carácter contextual fan pertinente a disposición de apoios económicos. Ás comentadas axudas de mobilidade e carné de conducir, sumáranse apoios para o acceso a recursos residenciais de emancipación en réxime de alugueiro, tanto en vivendas compartidas como en réxime de alugueiro individual. Do mesmo xeito entendendo como clave para a empregabilidade da mocidade o coñecemento dixital, e perseguindo a inclusión social, nas accións para desenvolver co colectivo pretenderase a adquisición de competencias dixitais, que non só poidan ser aplicables ao marco laboral se non tamén ao seu desenvolvemento persoal. Igualmente, informaremos

e asesoraremos para o emprendemento laboral xuvenil pretendendo fomentar deste xeito o desenvolvemento de itinerarios laborais propios. Especialmente, en relación ao emprendemento asesorarase cara á apertura de itinerarios en sectores relacionados coa sustentabilidade e a eficiencia enerxética; valorando non só as novas oportunidades laborais que o sector está a xerar; se non tamén o impacto na comunidade.

Deseño de accións:

1. Inserción laboral de das persoas mozas tuteladas, extuteladas e con medidas xudiciais.
 - 1.1. Dotación de competencias para a procura activa de emprego da mocidade que se atopan de alta no programa.
 - 1.1.1. Creación de itinerarios de inserción laboral para os e as mozas de alta no programa
 - 1.1.2. Accións grupais de procura activa de emprego.
 - 1.1.3. Accións individuais de procura activa de emprego para a definición e establecemento dos proxectos individuais
 - 1.1.4. Coaching individual e grupal sobre habilidades básicas e competencias para a procura de emprego
 - 1.1.5. Procura de emprego a través das novas tecnoloxías
 - 1.1.6. Talleres de auto-estima, habilidades sociais e mindfulness
 - 1.2. Mellorar a formación e capacitación daquelas persoas mozas que se atopan de alta no programa.
 - 1.2.1. Programas de apoio á aprendizaxe ao longo de vida (longlife learning) non formais, de interese directo para as persoas destinatarias do programa.
 - 1.2.2. Creación para a mocidade que participe nesta actividade dun programa de liderado transformacional.
 - 1.3. Xeración de novos nichos de emprego a través de prospección empresarial na zona.
 - 1.3.1. Desenvolvemento dunha rede de contactos con empresas das áreas determinadas para o programa.
 - 1.3.2. Deseño de formacións ad hoc con prácticas e posibilidades de contratación.
 - 1.4. Creación de accións formativas ad hoc para empresas de especial interese estratéxico

para o programa.

1.4.1. Localización, contacto e convenio con empresas de interese estratéxico para a realización de formacións exclusivas para o incentivo de traballadores e traballadoras capacitadas para a entrada nese mercado laboral.

1.4.2. Creación de bolsa de axudas para fomentar a participación nestas accións formativas

1.5. Buscar alternativas de traballo deslocalizado.

1.5.1. Análise e promoción do traballo deslocalizado

1.5.2. Bolsa de axudas para a realización do traballo deslocalizado.

1.6. Crear itinerarios individualizados para dotar á mocidade de alta no programa de habilidades para a vida independente.

1.6.1. Accións de adquisición de competencias básicas para a vida independente.

1.7. Prospección empresarial

1.7.1. Participación en eventos e redes vinculadas a intereses profesionais dos e as participantes e movementos empresariais da zona.

1.7.2. Análise e contacto con empresas, adecuación e exploración das necesidades de persoal destas empresas e oferta de perfís que encaixen coa relación de postos de traballo da rede de empresas da zona.

2. Reducir o descenso poboacional das zonas de atención buscando que os e as mozas que atendemos fagan programas de vida nas áreas de traballo trazadas.

2.1. Xerar alternativas de emprego nas áreas de desenvolvemento do programa.

2.1.1. Apoio e mentorazgo de plans de emprendemento que vaian realizar os e as persoas mozas.

2.2. Crear alternativas de vida independente, alternativa de vivenda, capacidade de desprazamento nas zonas de influencia.

2.2.1. Creación de bolsas de alugueiro para a zona de influencia determinada para o programa.

2.2.2. Bolsas de apoio a iniciativas de establecemento na zona.

2.3. Mellorar a conexión e capacidade de interconexión da mocidade residente na zona e de alta no programa.

2.3.1. Dotación de competencias dixitais e adquisición de coñecementos de ferramentas que actualmente axudan a xestionar accións no medio rural (Axencia Galega de

Desenvolvemento Rural, Fundación Biodiversidade, Fondos Next Generation...)

Ámbitos clave para o programa:

- Rehabilitación de vivendas
- Rehabilitación e adaptación enerxética
- Servizos ás persoas. Servizos sociosanitarios.
- Agricultura e gandería
- Industria agroalimentaria
- Servizos e aproveitamentos forestais
- Construción e obra pública
- Produción de enerxía con biomasa
- Servizos turísticos e de lecer
- Xacobeo – Camiño Xacobeo
- Sendas verdes: reutilización de antigas vías de tren
- Conservación e xestión de espazos naturais
- Traballos vitivinícolas
- Sector louseiro

Ámbitos de sinerxias e complementarios

- Inmobiliarias e xestoras de chan e terras
- Servizos de vixilancia e seguridade
- Alimentación e servizos
- Teletraballo

**5, CONTRIBUCION A CONSECUION DOS OBXECTIVOS ESTABLECIDOS NAS LINAS AS QUE SE
ADSCRIBE**

A contribución do programa á consecución dos obxectivos establecidos comeza polo tratamento integral do ámbito laboral e social das persoas mozas que se dean de alta neste programa..

Este programa baséase nun traballo desde o deseño dun plan de vida que se vai traducindo en obxectivos, accións e tarefas para que cada unha das persoas mozas que formen parte del transformen a súa historia laboral e social. Entendemos o tratamento integral e con perspectiva sistémica das

persoas como a base do traballo.

En segundo lugar, como se puido ver as accións encamiñanse á proporcionar apoio educativo, socio laboral e/ou económico ata alcanzar a súa emancipación, momento no que buscamos que se establezan nas áreas xeográficas de influencia do programa de forma que supoña poboación moza establecendo o seu plan de vida nunha zona moi falta dela.

Este punto anteriormente tratado ten un vínculo directo coa necesidade do desenvolvemento do ámbito rural, a necesidade de dinamizar, mellorar competencias e mellorar a súa conexión e mobilidade, o que se deixa ver ao longo de todo o programa. Para poder levar a cabo todos estes obxectivo é necesario que as persoas mozas contribúan a ese desenvolvemento rural non tanto desde accións esporádicas como desde o establecemento de plans de futuro a longo e medio prazo na área xeográfica determinada.

Por último sinalar que tivemos en conta o Plan de Recuperación, Transformación e Resiliencia que se asenta sobre catro eixos transversais:

- a transición ecolóxica,
- a transformación dixital,
- a cohesión territorial e social; e
- a igualdade de xénero.

Así mesmo, o Plan estrutúrase ao redor de dez políticas pancas: (i) axenda urbana e rural. Cohesión territorial; (ii) infraestruturas e ecosistemas resilientes; (iii) transición enerxética xusta e inclusiva; (iv) Administración pública do século XXI; (v) modernización e dixitalización do ecosistema industria-servizos e da peme, impulso ao emprendemento; (vi) Pacto pola ciencia e a innovación; reforzo do Sistema Nacional de Saúde; (vii) educación e formación continua, desenvolvemento de capacidades; (viii) Nova economía dos coidados e políticas de emprego; (ix) impulso da industria da cultura e o deporte; e (x) modernización do sistema fiscal.

Como se viu, excepto aquelas medidas que teñen unha finalidade administrativa ou lexislativa, apoiámonos e demos resposta a cada un dos eixos e buscamos ter en conta cada unha dos eixos sobre as que se asenta o plan desta forma temos o seguinte cadro de alternativas de accións por cada un destes eixos:

Plan de Recuperación, Transformación e
Resiliencia

Encaixe coas accións deseñadas

Transición ecolóxica

Ámbitos clave para o programa:

- Rehabilitación de vivendas
- Rehabilitación e adaptación enerxética
- Servizos e aproveitamentos forestais
- Producción de enerxía con biomasa
- Sendas verdes:reutilización de antigas vías de tren
- Conservación e xestión de espazos naturais
- Traballos vitivinícolas

Transformación dixital

- Mellorar a conectividade e capacidade de interconexión dos e as mozas residentes na zona e de alta no programa.
- Dotación de competencias dixitais e adquisición de coñecementos de ferramentas que actualmente axudan a xestionar accións no medio rural (AGADER, Fundación Biodiversidade, Fondos Next Generation...)
- Buscar alternativas de traballo deslocalizado.
- Análise e promoción do traballo deslocalizado
- Bolsa de axudas para a realización do traballo deslocalizado.

Cohesión territorial e social

- Creación de itinerarios de inserción laboral para as persoas mozas de alta no programa
- Mellorar a formación e capacitación daqueles e aquelas mozas que se atopan de alta no programa.
- Programas de apoio á aprendizaxe ao longo de vida non formais, de interese directo para as persoas destinatarias do programa.
- Creación para as persoas mozas interesadas nun programa de liderado transformacional.
- Crear alternativas de vida independente, alternativa de vivenda, capacidade de desprazamento nas zonas de influencia.
- Creación de bolsas de alugueiro para a zona de influencia determinada para o programa.
- 2 Bolsas de apoio a iniciativas de establecemento na zona.

Igualdade de xénero

- Dotación de competencias para a procura activa de emprego a todos os e as mozas que se atopan de alta no programa.

Buscamos desde cada acción contemplar e dar resposta non só ás necesidades da mocidade que forman parte do programa, senón tamén ás necesidades e oportunidades que presenta a zona.

6 CONTRIBUCIÓN DO INVESTIMENTO Á CONSECUCIÓN DOUTROS OBOECTIVOS RELEVANTES PARA A COMUNIDADE AUTÓNOMA

Este programa ten un engarce moi elevado coas estratexias da Comunidade Autónoma en aspectos tan estratéxicos como a Educación, Dinamización Demográfica, Vivenda, Eficiencia Enerxética, Emigración / Inmigración e por suposto, en Inclusión e Igualdade.

Extraemos os principais desafíos de Galicia de cara ao plan estratéxico 2020-2030 (<http://www.planestratexico2030.gal/os-principais-desafios-de-galicia-de-cara-a-2030>) e obtemos a coincidencia no apoio ou solución nas seguintes liñas, explicamos en cada unha delas a contribución do programa a estas.

- Incrementar as garantías de éxito no tránsito á vida adulta das persoas mozas que foron obxecto dunha determinada medida de protección ou reforma.
- Evitar cronificación de situacións de dependencia
- Desenvolvemento e potenciación das zonas rurais

Retos de Galicia 2030

Educación: Dadas as especiais condicións e características da poboación destino do Programa de tránsito á vida adulta, autonomía e emancipación para persoas mozas en situación de vulnerabilidade en zonas non urbanas esta liña adecúase perfectamente para poder realizar un diagnóstico sobre as causas de abandono e poder indagar en cales son as liñas de especial interese profesional para as zonas rurais do interior de Galicia.

2.7 Levar a cabo unha diagnose sobre as causas do abandono dos estudos.

3.3 Mellorar a oferta de formación profesional nas zonas rurais.

Emprego e conciliación: Como podemos observar nos obxectivos do programa esta é unha liña esencial do programa. . Non nos esquecemos nas liñas de traballo das *habilidades blandas*, aquelas competencias que farán que atopar e manter o emprego non se converta nun problema, buscar alternativas de formación específicas para empresas por medio da formación DUAL, adaptar respostas para que o emprego feminino sexa unha realidade naqueles sectores máis masculinizados e, como non, plans de traballo en habilidades de liderado que favorezan o emprendemento xuvenil.

1. Reducir a taxa de desemprego, especialmente do desemprego xuvenil,
- 2 Definir procesos de asesoramento eficientes,
- 3 Facilitar que calquera persoa poida ter acceso a toda a formación profesional para o emprego que necesite,
- 4 Mellorar a capacitación e formación das chamadas habilidades brandas e nos coñecementos STEM

(ciencias, tecnoloxía, enxeñería e matemáticas).

5 Impulsar unha educación cunha visión máis práctica, apostando por fórmulas como a Formación Profesional Dual.

6 Promover o emprendemento na formación desde idades temperás

7 Actualizar os programas formativos das especialidades da formación profesional para o emprego, en base aos requirimentos produtivos, especialmente os máis dinámicos, e as necesidades das persoas traballadoras.

8. Potenciar a formación á carta, a formación ao longo da carreira profesional e a formación profesional para o emprego con compromiso de contratación (unidades formativas para empresas)

9. Potenciar o emprego feminino noutros sectores diferentes ao terciario

Dinamización demográfica:

Familia e benestar: Desde este programa buscamos frear o proceso de despoboamento das zonas rurais, buscar que as taxas de idade diminúan e deste xeito estas zonas en risco de despoboamento poidan gañar futuro; mellorar os servizos; mellorar a coordinación entre servizos para favorecer mobilidades útiles e poder ser parte dun mapa de zonas de acollida a novos proxectos de vida que chegan á nosa comunidade autónoma. Desde aquí, desde esta formulación dinamizar economicamente a zona; mellorar a taxa de emprego da mocidade e que participe no programa e gañar en dinamización destas áreas xeográficas.

1. Conseguir que a demografía e o envellecemento sexan unha oportunidade de emprego e de creación de novos retos.

2. Establecer a prevención como un obxectivo transversal nos sistemas de emprego, sanidade, vivenda e educación, principalmente para previr a perpetuación de situacións desfavorables con alto risco de terminar nos servizos sociais nun estado da situación máis agravada e con maior complexidade de intervención.

3. Avanzar desde a coordinación socio-sanitaria cara á integración de servizos comúns sociais e sanitarios.

4. Apoiar e acoller as persoas recentemente chegadas a Galicia facilitándolles a aprendizaxe do idioma galego e se fose o caso do castelán e o coñecemento da sociedade de acollida, así como promovendo a súa participación en todos os ámbitos: social, laboral, político.

5. Dinamización da vida no rural, novos modelos produtivos: mellorar a cualidade de vida e a taxa de

emprego, e procurar a integración completa no territorio respecto aos servizos primarios.

6. Dinamizar o rural, promover a actividade económica a través do impulso de novos modelos produtivos e da taxa de emprego, impulsar a economía social; achegar os servizos asistenciais e ferramentas tecnolóxicas, para evitar o despoboamento e atraer a nova poboación.

7. Empoderar á comunidade local, especialmente a xente moza, para emprender novos negocios, con servizos de asesoramento e de apoio que se prolonguen ata a súa consolidación e, en xeral, conectar a xente moza recentemente graduada ou titulada cos desafíos existentes no rural.

8. Favorecer a inmigración e a acollida da poboación recentemente chegada ás áreas rurais con políticas integrais de benvida e acollida a novos residentes.

9. Lograr que o reforzo do rural sexa necesariamente compatible co empoderamento da muller nesas zonas, alcanzando unha mellora da conciliación, fomentando o emprego, a natalidade e o envellecemento activo.

10. Desenvolver unha intervención integral, que teña en conta as diferenzas individuais, de xénero e os contextos sociofamiliares, dirixida a nenas, nenos e persoas adolescentes que se atopen en situacións de gran vulnerabilidade.

11. Mellorar a taxa de emprego da mocidade galega a través da adquisición de competencias, destrezas e capacidades complementarias á educación formal ou regrada, reforzando os programas de educación non formal.

VIVENDA: Por suposto, esta é unha zona clave para o noso programa, a necesidade de xerar incentivos para que a poboación máis nova vexa unha oportunidade de futuro en residir nestas áreas xeográficas fomentando bolsas de vivenda, alugueiros accesibles, buscando fórmulas beneficiosas interxeracionais ou simplemente por medio dun nicho de emprego como pode ser a mellora da accesibilidade do parque de vivenda rural.

1. Fomentar a accesibilidade de vivenda para a mocidade e as persoas en situación de vulnerabilidade

2. Dar cobertura a un alugueiro accesible como primeiro paso para a independencia das persoas mozas.

3. Fomentar a accesibilidade de vivenda para as persoas en situación de vulnerabilidade, por exemplo en zonas rurais.

4. Impulsar programas de acción social que permitan a conexión entre a poboación envellecida

propietaria de vivenda e as persoas con dificultades de acceso á vivenda.

CAMBIO CLIMÁTICO

Eficiencia enerxética: Xa nos primeiros esbozos do programa advertimos na eficiencia enerxética un gran nicho de emprego e unha área estratéxica para o programa, especialmente no relacionado con xestión e tratamento de biomásas.

As actividades a realizar e/ou potenciar neste punto son:

- Continuar co fomento de actividades asociadas ao ciclo de aproveitamento da biomasa térmica.
- -Aumentar a diversificación de fontes renovables compensando as consecuencias negativas que as condicións climatolóxicas teñen cara á enerxía eólica e hidroeléctrica.

COMPETITIVIDADE

- Fomento de actuacións económicas: fomentalo sector primario como nicho de emprego fundamental para o desenvolvemento do programa.
- Promover o emprego, o crecemento, a inclusión social e o desenvolvemento local das zonas rurais, incluíndo a bioeconomía e a silvicultura sustentable

COHESIÓN SOCIAL E TERRITORIAL

Emigración / Inmigración:

- A poboación inmigrante ten que ser un dos factores clave para este programa, con proxectos de vida ben trazados e con bos plans de acollida e adaptación detectamos nestes perfiles poboación clave para o éxito do programa.
- Reforzar os mecanismos de atención ás persoas menores de idade non acompañadas
- Mellorar o acceso á vivenda, ben a través de programas de acceso ao aluguer, bolsas-

Inclusión social e igualdade: Partindo dunha filosofía angular de intervención onde a persoa sitúase no centro e non o programa, filosofía que acompaña as actuacións do programa Mentor e polo que foi nomeado boa práctica a nivel Europeo, vemos un gran encaixe nestas liñas estratéxicas, itinerarios integrados e personalizados, onde contamos con experiencia desde 2005, atención específica á persoa e superación da fenda dixital.

Liñas estratéxicas a seguir neste apartado:

1. Activar itinerarios integrados e personalizados de inserción, tendo en conta as diferenzas das zonas rurais fronte ás urbanas para mellorar a inserción socio-laboral de persoas en situación de risco de exclusión

- Desenvolver as políticas de inclusión social partindo das necesidades de atención que necesita cada persoa
- Superar a fenda dixital como elemento de exclusión e paliar os efectos da transformación dixital do mercado de traballo nos grupos de poboación en situación vulnerable.

7, INDICADORES RELEVANTES

Para o desenvolvemento de indicadores que nos permitan ler como transcorre o programa establecemos os seguintes bloques:

- Participación: tratándose dunha zona despoboadasabemos que o cociente de investimento / poboación será alto inicialmente, con todo consideramos que de forma progresivamente moitas das accións do programa serán facilmente trasladables ao resto de poboación moza en risco da zona, incrementando o rango de poboación. Outro nicho de crecemento está establecido na poboación estranxeira, mozos non acompañados; a medida que establezamos alianzas estratéxicas de emprego conseguiremos plans de vida establecidos na zona de influencia. Buscamos que de forma progresiva a poboación atendida se incremente nun 10% anual.
- Emprego: Aspecto clave para o establecemento dun plan de vida, o emprego ten 3 vertentes de análises, por unha banda como es lóxico a análise do éxito de emprego, nesta época COVID e tendo en conta as especiais características do emprego nestas áreas xeográficas establecemos como éxito un 20% de taxa de inserción bruta anual, a segunda vertente busca analizar a calidade dese emprego, é dicir, a súa duración, capacidade de retención da persoa moza, alternativa de estabilización e iso facémolo analizando a súa modalidade de contratación, duración e sector específico. Por último unha terceira vertente de análise sitúase na análise de sectores estratéxicos, esta análise daranos claves de cara ao futuro, especialmente acláranos os ámbitos de investimento en formación.
- Formación: Partimos da análise *ex ante* para facer a comparativa *ex post*, é dicir, como chegan e como se van a nivel formativo, no apartado de formación formal, ciclos formais formativos,

establecemos como elementos de medición os niveis usados a nivel europeo, Clasificación Internacional Normalizada de la educación (CINE 0, CINE 1...), ferramenta estatística de referencia que permite comparar e ordear os programas educativos e as súas certificacións, podendo establecer, deste xeito, os niveis nos que nos atopamos. Tamén analizamos as alternativas formativas usadas, Acción formativa para desempregados, Puntos formativos, accións formativas “á carta”... Analizamos todas aquelas opcións que permitan a adquisición de competencias de todo tipo, *habilidades duras* que permitan un bo desempeño técnico dun traballo e as *habilidades blandas*, fundamentais á hora de presentarse ante un traballo, como compañeiro e á hora de manterse nun posto de traballo, fundamentais tamén nos procesos de autoemprego.

- Independencia: Establecemos unha batería de competencias a ter en conta que deben posuír aqueles e aquelas mozas que se atopan en proceso de vida independente, obviamente forma parte do plan de traballo con cada un.
- Saída/baixa: Analizamos, no momento de baixa ou saída do programa unha serie de variables moi interesantes, en primeiro lugar preguntámonos de que maneira saen do programa, alcanzando os obxectivos establecidos ou non; de forma voluntaria ou forzando a saída desde a intervención técnica; en que medida senten satisfeitos co seu tránsito polo programa. A resposta a estas preguntas achéganos a visión de áreas de mellora do programa e o éxito nas respostas que buscan os e as mozas.
- Movilidade poboacional: Busca responder ou dar resposta ao obxectivo estratéxico de dinamización demográfica, analizamos a poboación coa que comezamos o programa e onde e como se estableceu ao finalizar o seu tránsito polo programa. En que medida trasladamos máis poboación ás zonas xeográficas establecidas e as posibilidades de crecemento exponencial.
- Calidade: Establecemos unha batería de indicadores de xestión que nos axudan a saber en que medida o programa transcorre de forma idónea e damos resposta aos obxectivos básicos do programa desde o punto de vista administrativo e burocrático.
- BASC / ABAS: Son 2 test usados de forma sistemática desde os proxectos de forma que nos dean resposta a cuestións básicas de tipo adaptativo, emocional e clínico sobre a mocidade que chegan ao programa. Estes test permiten realizar comparativas co seu mesmo rango de idade a nivel estatal e desta forma poder ler ata que punto os esforzos do programa están ben dirixidos ou fan falta accións ou axudas de carácter máis específico, terapéuticas e formativas.

➔ **DETALLE DE INDICADORES A USAR DURANTE O DESENVOLVEMENTO DO PROGRAMA:**

- **PARTICIPACIÓN:** persoas mozas participantes no programa
 - Participantes totais
 - Baixas
 - Altas
- **EMPREGO:**
 - Taxa de inserción bruta acumulada
 - Calidade do emprego:
 - Tipoloxía de contratos
 - Duración
 - Sectores
 - Taxa de inserción bruta
 - Taxa de inserción neta
 - Análise de sectores estratéxicos
- Mocidade en FORMACIÓN de estudos non obrigatorios
 - Formación inicial / Formación final
 - Procesos formativos en educación non formal
 - Formacións noutros ámbitos de desenvolvemento (informal)
- Indicadores de INDEPENDENCIA :
 - Autocoidado e benestar:
 - Saúde diaria (menús equilibrados, medicación, caixa de primeiros auxilios...)
 - Lecer e tempo libre
 - Hixiene pesonal

- Enfermedades de transmisión sexual
- Autoestima, capacidade relacional
- Xestión económica diaria
- Limpeza e xestión do fogar
- Mobilidade
- Habilidades organizacionais
 - Xestión de citas e axenda
 - Xestión bancaria
 - Xestión do aforro
 - Xestións administrativas: padrón concello, solicitude de vaos, renovación de DNI/NIE.
 - Organizacional: organizar unha viaxe a outra cidade, lecer.
 - Facer a compra diaria, mantemento básico do fogar (xestión de arranxos, diálogo con propietario, lectura de contrato de arrendamento...)
- Emprego e aloxamento:
 - Redactar un currículo por competencias
 - Buscar ofertas de traballo
 - Xestionar alta na oficina de emprego, revisar oportunidades formativas e laborais segundo o seu perfil.
 - Preparar unha entrevista de traballo
 - Informarse dos dereitos como persoa traballadora
 - Informarse das condicións do posto de traballo
 - Buscar piso ou casa para vivir
 - Independizarme para vivir pola miña conta

- Proceso de SAÍDA : nº de Renta de inclusión social de Galicia solicitadas no momento de baixa.
 - Saídas voluntarias
 - Saídas non voluntarias
- Indicadores de MOBILIDADE **DA POBOACIÓN**
 - Nacionalidade da poboación
 - Poboación inicial do programa / poboación final do programa
- Indicadores de calidade
 - Área sanitaria / consumos
 - Autonomía persoal
 - Área formativa
 - Área laboral
 - Infraestrutura
 - Xestión da economía
 - Fuga
 - Recursos Humanos
 - Control de caixa
 - Xestión de Axudas
 - Quebrantamento da lei
 - Documentación
 - Non comparecencias visitas e ou reunións
 - Incumprimento incidencia
 - Documentación
 - Ausencia citas

Sistema de avaliación desde o BASC-Behavior assessment system for children

O BASC é un test multimétodo que inclúe 3 informantes clave, titores, pais/nais e a persoa moza. Trátase dun test multidimensional que **mide** numerosos **aspectos emocionais e condutuais** para establecer un diagnóstico diferencial. Achéganos unha visión completa da **conduta de adapatacion e non adapatación**. É unha ferramenta eficaz na promoción do **éxito académico** é especialmente interesante xa que usa baremos baseados nunha mostra estratificada e representativa de poboación española dos seus mesmos rangos de idade, o que nos permite **situar ao mozo ou moza e comparar cal é a súa posición respecto a a súa mesma poboación**, poboación coa que competirá por eses postos de traballo e desenvolvemento do seu plan de vida.

Fixemos unha análise sobre a importancia e correlación dos resultados deste test e como lelo desde a óptica da inserción laboral, factor clave para poder establecer os proxectos na zona xeográfica determinada. Extraemos estes resultados:

- A mellor puntuación na escala **actitude negativa cara aos profesores** maior proporción de mozas traballando (Rho =0,181, p = 0,044)
- A mellor puntuación na escala **somatización** maior proporción de mozas traballando (Rho =0,178, p = 0,047)
- A mellor puntuación en desaxuste **escolar** maior proporción de mozas traballando (Rho =0,218, p = 0,015)

En todas as escalas clínicas a puntuación media das persoas mozas que traballan é menor (mellor) que a puntuación das e os que non traballan. Estas diferenzas son estatisticamente significativas nas escalas actitude negativa cara aos profesores, somatización e desaxuste escolar, (p < 0,05), ver táboa 1.

Táboa1. Comparación das puntuacións medias das escalas BASC en mozas que traballan e non traballan

ESCALA	TRABALLA	NON TRABALLA	P
Actitude negativa cara ao colexio mediana (rangos)	44 (39-75)	48,5 (39-84)	0,111
Actitude negativa cara aos profesores mediana (rangos)	41 (36-64)	45 (36-75)	0,044*
Procura de sensacións mediana (rangos)	46 (33-69)	50 (32-69)	0,121
Atipicidade mediana (rangos)	42 (38-65)	47 (38-78)	0.065
Locus de control mediana (rangos)	42 (38-70)	46 (35-90)	0,060
Somatización mediana (rangos)	42 (42-69)	49 (42-89)	0,047*
Tensión social mediana (rangos)	47 (40-74)	47 (40-89)	0,553
Ansiedade mediana (rangos)	44 (29-65)	47 (26-66)	0,582
Depresión mediana (rangos)	46 (42-62)	46 (42-95)	0,825
Sentido de incapacidade mediana (rangos)	41 (38-72)	45 (38-87)	0,115
Relacións interpersoais mediana (rangos)	52 (25-57)	52 (1-57)	0,624
Relacións cos pais mediana (rangos)	45 (1-58)	45 (1-58)	0,596
Auto-estima mediana (rangos)	56 (31-57)	56 (16-57)	0,863

Confianza en si mesmo mediana (rangos)	51 (28-59)	51 (12-59)	0,256
Desaxuste clínico mediana (rangos)	44 (31-64)	47 (31-87)	0,068
Desaxuste escolar mediana (rangos)	43 (31-65)	49 (30-83)	0,015*
Axuste persoal mediana (rangos)	50 (27-60)	48,5 (10-60)	0,958

*Estatisticamente significativo ($p < 0,05$)

8, IMPLEMENTACIÓN

Baseándonos na experiencia que fomos adquirindo froito da implementación do Programa Mentor desde o ano 1998, ademais de todas as aprendizaxes que adquirimos podemos dicir que se trata dun dos programas a nivel europeo máis especializados no tránsito á vida adulta de persoas mozas adscritas ao sistema de protección. Durante estes anos atendemos máis de 3.000 casos, realizando con eles o proceso que sinalamos. Podemos dicir que o proceso de desenvolvemento deste programa ten tres momentos chave:

1. Difusión e presentación do programa aos persoas interesadas claves da área de influencia: Punto de especial relevancia para poder contar co apoio de institucións como Concellos, Deputacións ou asociacións empresariais...
2. Selección do persoal técnico; cun perfil altamente especializado e coa necesidade de posuír habilidades e competencias moi específicas para poder levar a cabo o traballo con altos niveis de resultados. Debemos
3. Establecemento do Plan estratéxico 2020-2030 onde a converxencia dos territorios rurais é un dos eixos prioritarios, así como a taxa de emprego e o emprego xuvenil como outro dos seus eixos prioritarios.

En poucos proxectos se fusionan todos estes factores que favorecen a implementación.

9,,,COMPLEMENTARIEDADE CON OUTRAS ACCIÓNS

Á hora de falar de complementariedade con outras accións debemos comezar por destacar o **Programa Mentor**, as sinerxias, aprendizaxes, estratexias e dinámicas usadas entre ambos os dous programas dan resposta a unha poboación diana de características esencialmente similares, só se distinguen polo domicilio onde residen . Ademais, incorpóranse respostas que actualmente se lle están dando desde o Programa Mentor a mozos emigrantes non acompañados, que poden ser facilmente poboación diana deste programa, a empresarios que precisan de perfís coma os que traballan os programas e redes de traballo xa establecidas.

Outra concordancia que se produce de forma natural é a prioridade de xerar espazos de alfabetización dixital para a poboación moza en risco, obxectivo que se complementa perfectamente coa necesidade de dinamización dixital do ámbito rural. Están previstas accións nesta liña, a complementariedade chega de forma natural xa que ao haber mocidade con estas competencias inseríndose no mercado laboral rural, lóxicamente levarán as súas competencias dixitais e facilitarán procesos de modernización extremadamente necesarios dada a alta dispersión xeográfica e dificultades de desprazamento.

Debemos citar a complementariedade co Programa Incorpora, programa co que existe unha concordancia xa establecida, onde se xeran redes de traballo formal e informal con empresarios e asociacións empresariais por medio das cales melloramos o diálogo co mercado empresarial para detectar e concretar as necesidades de recursos humanos actuais, trazamos perfís máis minuciosos e que dan resposta desde o primeiro minuto ás necesidades de cada empresa.

Este punto anterior lévanos necesariamente ao último, a busca de formación altamente especializada, práctica e que posibilite de procesos de inserción eficaces. Neste marco encaixan perfectamente dous exemplos moi coñecidos, a formación DUAL e os Puntos Formativos Incorpora , aínda que a primeira establece un plan formativo máis ambicioso e atractivo os Puntos Formativos Incorpora dan unha alternativa de resposta rápida e precisa ao problema que se presente. Este é o motivo polo que nos parece unha metodoloxía moi replicable.

10. CONTRIBUCIÓN DO PROGRAMA Á TRANSICIÓN ENERXÉTICA E/OU TRANSICIÓN DIXITAL

En Igaxes temos presente a importancia da sustentabilidade ambiental. Os nosos equipos de profesionais están altamente concienciados e aliñados, motivando e orientando sobre unha serie de accións para a sustentabilidade a curto, medio e longo prazo.

A redución de emisións e do noso impacto no medio, así como a eficiencia no consumo de enerxía son aspectos chave para reducir o cambio climático. Non só se trata de consumir o necesario, senón facelo de forma eficiente e responsable.

Levamos tempo traballando por reducir o noso consumo de papel no día a día, contribuíndo así á redución da pegada de carbono e mantendo os nosos equipos informáticos cun trato responsable para evitar así a obsolescencia programada.

As novas tecnoloxías da información e a comunicación facilitan e axilizan os trámites economizando tempo, recursos e prestacións. Facilitaremos o uso compartido de dispositivos, conexión a internet, wifi e apoio profesional por parte dos noso persoal técnico.

O transporte é unha das actividades que máis contaminan e que podemos cambiar facilmente. Neste programa o transporte convértese nun aspecto prioritario. Considerando a falta de conexións de transporte público optárase, na medida do posible, polo uso de transporte colectivo compartido.

Apostamos pola **innovación, comunicación e unha contorna dixital segura, responsable e universal** ao servizo das persoas. Este programa ten como fin dotar as persoas mozas dos instrumentos dixitais máis adecuados para salvar as dificultades que pode levar implícito vivir no rural galego.

Entendemos a adaptación ás novas tecnoloxías como un aspecto esencial dentro da organización. En situacións como a actual, temos como chave dispoñer de flexibilidade e capacidade de reacción á hora de implantar medidas como a organización de procesos a distancia: formación, asesoramento, seguimento, procesos de búsqueda activa de emprego e similares

A tecnoloxía foi a **ferramenta chave** para, por exemplo, comunicarnos e relacionarnos, manter as

rotinas sociais e educativas. As competencias dixitais son fundamentais para desenvolverse na sociedade actual e á súa vez, para que a mocidade poidan exercer os seus dereitos como cidadáns.

Desta maneira, propoñémonos formar e concienciar sobre a cultura dixital, lograr que o acceso da nosa mocidade ás tecnoloxías sexa seguro e así garantir unha contorna saudable e dixitalmente sustentable.

11, IMPACTO DE XÉNERO

A opción por unha linguaxe inclusivo de xénero, ademais de ter fundamentos lingüísticos, ten obxectivos sociais como o de democratizar a linguaxe e dar visibilidade social aos xéneros feminino e masculino, logrando desta maneira unha sociedade máis igualitaria e transparente desde o punto de vista do xénero lingüístico.

A través da linguaxe establécese unha estreita relación co pensamento, interpretando a realidade na que vivimos, reflectindo o que a sociedade é en cada momento e creando novas formas de expresión, segundo cal sexa a sociedade na que os falantes desexan vivir. O sexismo lingüístico é o uso discriminatorio da linguaxe en razón do sexo. Como afirma a lingüista Eulalia Lledó, *a linguaxe non é sexista en si mesmo, si o é a súa utilización. Se se utiliza correctamente tamén pode contribuír á visibilización da muller.*

Desta maneira evítase calquera situación que reproduza a idea de que hai comportamentos, valores, traballos, actitudes, espazos ou outros, propios de mulleres ou de homes, xa sexa pola súa natureza, ou ben porque o costume social así o ten establecido.

Esta é a razón pola que este programa empregará a todos os niveis unha linguaxe inclusiva que saliente a igualdade entre as persoas. Convídase a utilizar como linguaxe incluínte nos textos institucionais, para calquera documento que se elabore no programa.

Debido á inxusta distribución do acceso a determinados ámbitos formativos entre as mozas en situación de protección, este programa ten entre os seus obxectivos proporcionar acceso á formación alternativa

en ámbitos e/ou sectores altamente masculinizados no rural galego.

Resulta fundamental mellorar as competencias tecnolóxicas e dixitais das mulleres, xa que son imprescindibles no desenvolvemento da maioría dos empregos na actualidade e máis aínda cando a fenda dixital de xénero segue sendo moi patente.

Este programa pon o foco nas dificultades que se sofren no rural galego a nivel tecnolóxico. Dotaremos de instrumentos dixitais e formación nos mesmos para mellorar a igualdade de oportunidades de cara ao mercado laboral e ao crecemento dixital.

A idea é poder trasladar ao tecido empresarial as vantaxes de proporcionar igualdade de oportunidades no acceso ao emprego a persoas mozas en situación de vulnerabilidade social, mediante persoal técnico de inserción socio laboral.

As mozas sofren discriminación sobrevinda por unha permanencia constante dos estereotipos de xénero. Facilitando o acceso das mozas a postos de traballo que no rural están habitualmente e na súa maioría cubertos por homes, pero que presentan posibilidades a nivel competencias como se ten comprobado nas grandes cidades.

Este programa pretende seguir traballando en favor dun cambio cultural e de valores que transforme as actitudes, os roles e os estereotipos que sustentan a desigualdade de xénero, para que as futuras xeracións de galegas e galegos constrúan unha sociedade verdadeiramente igualitaria.

A día de hoxe a fenda salarial segue existindo e isto acentúase máis aínda na mocidade que en moitas ocasións ante as situacións de necesidade aceptan condicións por baixo do estipulado na lei. Entre os nosos obxectivos está garantir unhas condicións en igualdade e preservando a adquisición de dereitos, así como garantir a extinción da fenda salarial entre a mocidade que non gozan na súa maioría .

Desta forma pretendemos fomentar o emprendemento e o autoemprego feminino, así como a inclusión en sectores masculinizados en función das preferencias das mozas que forman parte do programa

O Programa de tránsito á vida adulta, autonomía e emancipación para persoas mozas en situación de vulnerabilidade en zonas non urbanas aséntase, desde un punto de vista metodolóxico, en 4 ángulos desde o que tratar a innovación:

- Creación de **alianzas estratéxicas** por áreas xeográficas **naturais** e non administrativas: Un elemento innovador é que analizamos as canles informais de mobilidade de poboación para delimitar as áreas de intervención, ademais teranse en conta estas áreas para buscar xerar complementos entre os axentes chave para o desenvolvemento do programa independentemente da súa natureza, pública, privada, formal ou informal e sempre en beneficio do desenvolvemento dos procesos vitais que levan a cabo na dimensión interna do programa.
- **Enfoque multigeneracional**: Indubidablemente este é un aspecto chave, asentar poboación moza nunha área con altos índices de poboación envellecida fai que, necesariamente, a dimensión multixeracional se vexa afectada. Neste aspecto hai sinerxias naturais que se producirán de forma natural como sinalamos nas partes anteriores do programa por exemplo, poboación envellecida con procesos acusados de soidade pero con capacidade de absorber necesidades de aloxamento por parte da poboación moza. Neste sentido este é un dos exemplos de sinerxias naturais que se poden xerar nesta dimensión multixeracional. Sen dúbida a convivencia de diversas xeracións mellora as condicións de todas as partes.
- **Dinamización dixital**: Un dos obxectivos é a mellora de competencias dixitais da mocidade que forme parte do programa, consecuentemente, no momento da súa inserción apoiarse e dinamizarse o proceso e liña estratéxica que ten a Xunta de Galicia de dinamización dixital do sector primario e do ámbito rural.
- **Enfoque multicultural**: É obvio que un dos nichos de poboación que analizamos é a poboación moza emigrada e non acompañada. Varios motivos nos levan a considerala como idónea. En primeiro lugar veñen cun plan de vida xa totalmente estruturado; non buscan unha zona concreta de asentamento, tan só unha que cubra as súas necesidades e expectativas económicas; teñen unha alta capacidade de adaptación e integración e todos estes motivos, se se dan as condicións necesarias, farán que se poidan establecer nos territorios establecidos

para levar a cabo o programa.

A combinación destes catro enfoques fan que o *Programa de tránsito á vida adulta, autonomía e emancipación para persoas mozas en situación de vulnerabilidade en zonas non urbanas* gañe a dimensión innovadora

13...ENFOQUE AMBIENTAL E ECOLÓXICO

Neste eixo do programa facemos fincapé en varios aspectos fundamentais para o bo transcurso do mesmo:

1. Os eixos de Integración e Desenvolvemento nesta franxa de territorio establecida para o desenvolvemento do programa é chave. Inclúe a análise demográfica e xeográfica realizada, análise das áreas produtivas, de infraestruturas, enerxía e comunicacións, así como a análise de fluxos de servizos e bens entre persoas.
2. Enfoque de agrupamento: o proceso de agrupamento está baseado na posibilidade de explotar os beneficios dun conxunto de investimentos os cales son maiores que a suma dos efectos dos proxectos individuais. É dicir, asentar poboación moza nunha área xeográfica pode traer como beneficio que empresas de formación abran novas liñas, que empresas de servizos se vexan beneficiadas e que se poidan establecer liñas de voluntariado estratéxicas para a zona e para a súa dinamización demográfica.
3. En relación á liña anterior, apoiar o proceso de promoción do desenvolvemento sustentable integrando: ter en conta aspectos ambientais e de desenvolvemento; axentes sociais relevantes; alternativas ambientalmente máis aceptables forman parte da filosofía de intervención na zona do *Programa de tránsito á vida adulta, autonomía e emancipación para mozos/as en situación de vulnerabilidade en zonas non urbanas*.

En definitiva, como programa buscamos solucións nas que participen os axentes fundamentais da zona, manter o equilibrio xa existente e que se busquen solucións desde a comunidade e en beneficio a esta xa que fará que estas solucións permanezan e transformen realidades desde un punto de vista ecolóxico e ambiental.

14,,,,,DIFUSIÓN / PLAN DE COMUNICACIÓN

O *Programa de tránsito á vida adulta, autonomía e emancipación para persoas mozas en situación de vulnerabilidade en zonas non urbanas* é unha iniciativa destinada a mellorar as condicións de vida e as oportunidades de futuro da mocidade en situación máis vulnerable, mediante unha inclusión social e laboral plena. Por iso a sensibilización social é un elemento tan indispensable como a propia intervención.

Como parte do seu servizo por e para as persoas que acompaña, *Programa de tránsito á vida adulta, autonomía e emancipación para persoas mozas en situación de vulnerabilidade en zonas non urbanas* debe exercer o papel de promotor da normalización social da mocidade en protección e ex tutelada, abrindo este desafío a outros axentes sociais e á poboación xeral das súas áreas de influencia.

Iso implica, en primeiro lugar, destinar esforzos a combater o estigma social que relaciona a mocidade en protección con condutas inadaptadas, non son culpables, senón vítimas dunha situación adversa. En nada se distinguen do resto de persoas mozas, salvo en que non contan co apoio das súas familias e deben prepararse para a vida independente apenas cumpren a maioría de idade.

En segundo lugar, sensibilizar é tamén mellorar a cohesión social. Boa parte da mocidade en protección conta cunha escasa rede social e de apoio fóra do sistema, o que dificulta a súa participación social e acentúa o seu risco de exclusión. Unha política de comunicación adecuada contribuirá a superar ideas preconcebidas e a crear un clima social propicio para a inclusión social e laboral dos seus participantes.

As accións de difusión do programa tamén deben favorecer a implicación activa da sociedade civil e empresariado nas súas áreas de influencia, fomentando iniciativas de capacitación, voluntariado e responsabilidade social empresarial que incrementen as redes de apoio e as oportunidades de formación e inserción laboral da mocidade tutelada e ex tutelada.

Abrindo liñas de colaboración con outros axentes sociais lograse incrementar o grao de integración destas persoas na súa propia comunidade, facendo posible a súa permanencia nos seus territorios de orixe.

Por iso o “Programa de tránsito á vida adulta, autonomía e emancipación para persoas mozas en situación de vulnerabilidade en zonas non urbanas” debe ser unha ferramenta de desenvolvemento local e de cohesión social precisamente naqueles núcleos que acusan máis dificultades para fixar poboación. Crear novos segmentos laborais para persoas mozas axudará a crear proxectos de futuro en áreas de proximidade, sen a necesidade de ter que desprazarse aos grandes polos urbanos.

O programa nace para ser un axente de cambio e debe orientar a súa estratexia de comunicación a ser recoñecido como tal. Para logralo é necesario un plan de difusión que dea conta das necesidades expostas.

Obxectivos

A. SENSIBILIZAR para facer partícipe á sociedade galega -en concreto, das áreas oriental, central e occidental detalladas anteriormente- dos retos cotiáns aos que se enfrontan as persoas mozas protexidos pola administración.

B. TRANSFORMAR A VISIÓN e mitigar o estigma social que lles relaciona con condutas inadaptadas, non son culpables, senón persoas con necesidade de protección e oportunidades.

C. GAÑAR RECOÑECIMIENTO PARA O PROGRAMA, trasladando á opinión pública a súa condición de iniciativa pioneira para a protección social da poboación moza e a dinamización sociodemográfica das súas áreas de influencia.

D. ESTIMULAR A PARTICIPACIÓN dos distintos axentes sociais e económicos destas áreas, activando novas redes de colaboración que respondan as necesidades non só da mocidade local, senón tamén dos distintos sectores produtivos.

Accións de difusión

1. Estratexia online

- a. Posta en marcha do sitio web do programa,dispoñible en galego, castelán e inglés.
- b. Publicación do espazo web do programa en www.igaxes.org
- c. Actualización web con noticias sobre o desenvolvemento e implantación do programa ou que fagan mención expresa do mesmo; Indicador: 3 entradas por semestre.
- d. Difusión en redes sociais:
 - ou Facebook: difusión das actualizacións web e/ou entradas con mención ao programa mediante o hashtag #[PROXECTO*]. Indicador: 12 entradas por semestre.
 - ou Twitter: difusión das actualizacións web e/ou entradas con mención ao programa mediante o hashtag #[PROXECTO*]. Indicador: 12 tuits por trimestre.
 - ou Instagram: difusión das actualizacións web e/ou entradas con mención ao programa mediante o hashtag #[PROXECTO*]. Indicador: 12 entradas por semestre.
 - ou Youtube: vídeo web divulgativo con historia persoal e protagonistas. Indicador: 1 vídeo por semestre.
 - ou LinkedIn: difusión das principais actualizacións web e/ou entrada con mención ao programa. Indicador: 3 entradas anuais.
- e. Publicación web das memoria anuais do programa, dispoñibles para descarga.

2. Presenza en medios

- a. Reportaxe en profundidade sobre o programa: datos anuais, evolución, número de insercións laborais, declaracións de participantes e responsables. Indicador: 1 publicación anual en diario xeralista.
- b. Entrevista a mocidade participantes do programa. Indicador: 3 entrevistas/declaracións por ano en prensa, radio ou televisión (con especial atención a medios locais e provinciais e publicacións especializadas e/ou sectoriais).
- c. Entrevista a persoas empresarioas colaboradoras do programa. Indicador: 3 entrevistas/declaracións por ano en prensa, radio ou televisión,con especial atención a medios locais e provinciais e publicacións especializadas e/ou sectoriais.
- d. Participación en debates ou programas especializados en temática social en radio ou televisión. Indicador: 1 presenza por semestre en emisora de radio ou televisión; presenza periódica en programa de radio como voz colaboradora,con especial atención a medios locais e provinciais.

- e. Cuñas publicitarias en emisoras de radio de ámbito local e provincial para divulgación do programa e captación de entidades colaboradoras; con especial atención a medios locais e provinciais e publicacións especializadas e/ou sectoriais.
- f. Publicidade en medios de prensa e/ou dixitais para divulgación do programa e captación de entidades colaboradoras; con especial atención a medios locais e provinciais e publicacións especializadas e/ou sectoriais.

3. Soportes físicos

- a. Deseño e impresión de cartelería divulgativa (colocación en áreas industriais e comerciais, edificios administrativos, centros de desenvolvemento rural, e similares.)
- b. Deseño e impresión de entregables para empresas e potenciais entidades colaboradoras.
- c. Carpa/caseta + soportes publicitarios para a súa instalación en eventos, feiras sectoriais, feiras de emprego.

15...ANÁLISE DE RISCOS / PLAN DE CONTINXENCIA

Análise de riscos e plan de continxencia

Poboación destino - número baixo e cunha tendencia de natalidade moi negativa en moitos dos Concellos que forman parte das áreas de intervención deste programa.	Interna	Apertura a poboación de servizos sociais Carta de axudas ampla para poder facer un plan de choque á alternativa de ir vivir fóra desa contorna
Poboación destino - estigma; expectativas de ir vivir fóra / atractivo e idealización da contorna urbana	Interna	Carta de axudas atractiva que facilite a toma de decisións. Plans de traballo específicos para tratar de mitigar este estigma. Sensibilización cara á poboación por medio do plan de difusión.
Mercado empresarial en retroceso, ambiente social de crise post-	Externa	Procura de oportunidades formativas adaptadas e prácticas.

pandemia que se engade á histórica
crise do ámbito rural aos seus
escasos medios e ás súas estruturas
deterioradas.

Falta de posibilidades dos sectores
produtivos e de servizos da zona á
hora de contratar

Externa

Informar de alternativas de axudas á
contratación. Traballo en deseño de accións
formativas para que os novos contratos sexan
produtivos desde o primeiro día evitando o
investimento inicial no traballador e buscando o
incremento de produtividade no curto prazo.

Minoría de idade das persoal mozas.
Escasa capacidade de
desprazamento

Interna

Procura dun renting en vehículo de 7 prazas
para liquidar esta dificultade con mozas que
ademais se atopan en contornas moi illadas.

Minoría de idade das persoas moza.
Restrición de acceso a sectores de
traballo por prevención de riscos
laborais

Interna

Traballo, durante o tránsito da minoría de idade,
na adquisición de competencias hard, adaptadas
ao posto e soft, adaptadas á convivencia e
traballo empresarial.

Oferta formativa non adaptada ás
necesidades do programa / non
atractiva para o as persoas
destinatarias

Interna

Necesidade de crear alianzas empresariais para
xerar formación ad hoc, que teña características
específicas para este colectivo: a) motivación
específica por medio de prácticas empresariais
ao finalizar o proceso; b) Formación
eminentemente práctica

Rexeitamento das institucións
implicadas no territorio

Externa

Planificación de presentacións institucionais:
Director Xeral de Infancia e Dinamización
Demográfica, Alcaldías e responsables das
Concellerías afectadas, así como as
Deputacións...

Desconexión dixital

Interna -
Externa

Dotación de competencias dixitais, medios que
faciliten a conectividade, plan de axudas en caso
de teletraballo...

Dispersión territorial

Interna -

Procura dun renting en vehículo de 7 prazas

	Externa	para liquidar esta dificultade con mozas que ademais se atopan en contornas moi illadas. Establecemento dun modelo de puntos de atención que dea a máxima cobertura territorial ao programa.
Acollida Menores Estranxeiros non Acompañados	Interna	Sensibilización da poboación acollidora. Apoio á hora de trámites de documentación básica para o proxecto vital. Necesidade de identificar organizacións que poidan facilitar o acceso da regularización da súa situación documental

16...ORZAMENTO

ANUALIDADE 2022

GASTOS DE PERSOAL	TOTAL ANUAL
Persoal imputado ao programa	175.518,96 €
GASTOS CORRENTES	TOTAL ANUAL
Gastos de funcionamento do programa	202.821,04 €
AXUDAS Ao EMPREGO E AUTONOMIA	TOTAL ANUAL
Reserva de crédito para axudas ao emprego e autonomia	75.000,00 €
FORMACION	TOTAL ANUAL
Realización de accións formativas ad hoc	80.000,00 €
INMOBILIZADO	TOTAL ANUAL
Dotación puntos de atención e equipos informáticos	51.660,00 €
TOTAL GASTOS	585.000,00 €

ANUALIDADE 2023

GASTOS DE PERSOAL	TOTAL ANUAL
Persoal imputado ao programa	175.518,96 €
GASTOS CORRENTES	TOTAL ANUAL
Gastos de funcionamento do programa	202.821,04 €
AXUDAS AO EMPREGO E	TOTAL ANUAL

AUTONOMIA	
Reserva de crédito para axudas ao emprego e autonomia	105.000,00 €
FORMACION	
Realización de accións formativas ad hoc	80.000,00 €
INMOBILIZADO	
Dotación puntos de atención e equipos informáticos	51.660,00 €
TOTAL GASTOS	615.000,00 €

DESCRICIÓN DAS PARTIDAS ORZAMENTARIAS

- **GASTOS DE PERSOAL:** son os gastos relativos á contratación do persoal necesario, mínimo para a execución do programa:
 - Persoa Coordinadora de o programa:
 - 7 persoas técnicas de integración laboral
 - 1 auxiliar administrativo
- **GASTOS CORRENTES:** son os gastos necesarios para a execución do programa, entre outros destacamos as seguintes partidas:
 - Alugueiro puntos de atención
 - Alugueiro medio de transporte para traslado de mozos.
 - Mantemento e limpeza de ses
 - Subministracións
 - Seguros Responsabilidade Civil + Accidentes+ local
 - Gastos de Comunicación
 - Material de Oficina e actividades
 - Dietas e desprazamentos
 - Prevención de riscos laborais
 - Asesorías laborais e fiscal
 - Publicidade e propaganda
 - outros gastos non especificados
 - Gastos de xestión do programa

- AXUDAS AO EMPREGO: adxudicaranse segundo un *Protocolo de concesión de axudas á autonomía e inserción laboral*, de acordo ás seguintes tipoloxías.

PROTOCOLO DE CONCESIÓN DE AXUDAS Á AUTONOMÍA E INSERCIÓN LABORAL

Divídese en catro tipoloxías de axudas:

- **Acceso á formación:** todas as tipoloxías de axudas que faciliten o proceso de inicio ou continuación de estudos divídense nos seguintes subtipos:
 - FORMACIÓN OCUPACIONAL: acceso a procesos formativos en entidades privadas e/ou públicas en casos de non acceso a outra formación:
 - § Axuda para o pago de matrícula
 - § Axuda para o pago de cotas mensuais
 - ELIMINACIÓN DE BARREIRAS Á FORMACIÓN: apoio ao proceso de formación para eliminar posibles obstáculos de acceso á formación:
 - § Axudas ao transporte
 - § Axudas á manutención
 - § Axudas de equipamento: uniformes, ferramentas e materiais necesarios para o desenvolvemento da actividade
 - § Axudas de conectividade e acceso a internet
- **Acceso á vivenda:** axudas ao proceso de emancipación en vivenda propia ou compartida
 - AXUDAS AO ALUGUEIRO
 - § Axudas para o pago da fianza
 - § Axudas para o pago de alugueiro: apoio no proceso de emancipación en vivenda propia, cuartos compartidos ou pensións
 - AXUDAS DOTACIÓN INICIAL
 - § Axudas para o pago de dotación inicial de vivenda: compra de enxoval, roupa branca, e/ou primeira compra de comida
- **Acceso ao emprego:** axudas destinadas a apoiar o proceso de inserción laboral
 - AXUDA PARA A XESTIÓN DOCUMENTAL: Axudas para apoiar os procesos documentais para a emancipación, documentación e taxas de estranxeiría, transporte e manutención para as viaxes aos consulados correspondentes,

-ELIMINACIÓN DE BARRERAS PARA O EMPREGO: apoio ao proceso de inserción para eliminar posibles obstáculos de acceso ao emprego:

§ Axudas ao transporte

§ Axudas á manutención

§ Axudas de equipamento: uniformes, ferramentas e materiais necesarios para o desenvolvemento da actividade

§ Axudas de conectividade e acceso a internet

§ Axudas para o permiso de conducir

· **Axudas extraordinarias:** outras axudas non contempladas nos apartados anteriores

- AXUDAS DE EMERXENCIA: outras situacións de urxencia non tipificadas anteriormente-

- FORMACIÓN: partida destinada á realización de formación para a inserción laboral deseñada a medida das necesidades das empresas implantadas na zona de actuación.

- INMOBILIZADO: gastos necesarios para a posta en funcionamento das sedes de atención, e os equipos informáticos necesarios para os equipos de intervención.

O orzamento está estimado para un ano de execución, sería necesario revisalo tendo en conta a data de inicio do programa e o período de execución.

Hai que ter en conta que estamos a presentar unha estimación derivada da análise de necesidades realizado, con todo, será necesario contar cunha flexibilización de partidas que nos permita executar o programa coa maior garantía de éxito.